

1. Apdrošināšanas līguma noslēgšana un spēkā esamība

- 1.1. **Apdrošinātais** – apdrošināšanas polisē norādītā persona, kurai pieder īpašuma tiesības uz apdrošināšanas objektu, kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums un kurai ir apdrošināmā interese.
- 1.2. **Apdrošinājuma summa** – naudas summa, par kādu ir apdrošināts apdrošināšanas objekts.
- 1.3. **Atlīdzības limits** – apdrošināšanas gadā maksimālā izmaksājamā apdrošināšanas atlīdzības kopsumma, kas paredzēta noteikta veida zaudējumu atlīdzināšanai. Atlīdzības limits ietilpst apdrošināšanas līguma apdrošinājuma summā, ja apdrošināšanas līgumā nav minēts citādi. Atlīdzības limita noteikšanas gadījumā netiek piemēroti zemapdrošināšanas nosacījumi.
- 1.4. **Atlīdzināmie zaudējumi** – atbilstoši šiem noteikumiem aprēķinātie zaudējumi, kas ir notikušā apdrošināšanas gadījuma tiešs rezultāts, pirms pašriskā atskaitīšanas.
- 1.5. **Apdrošināšanas objekts** – apdrošināšanas polisē un tās pielikumos norādītais nekustamais īpašums (izņemot zemi) un/vai kustamais īpašums (manta).
- 1.6. **Apdrošināšanas vieta** – apdrošināšanas polisē norādītā ēka, būve, telpa un/vai teritorija, kur atrodas apdrošināšanas objekts pēc polisē norādītās adreses.
- 1.7. **Līguma darbības periods** – laika periods, uz kuru noslēgts apdrošināšanas līgums.
- 1.8. **Apdrošināšanas gads** – līguma darbības perioda ietvaros noteikts divpadsmit mēnešus ilgs laika periods, kuru ik gadu skaita no līguma darbības perioda sākuma datuma.
- 1.9. **Apdrošinātais risks** – no apdrošinātā gribas neatkarīgs pēkšņs un neparedzēts notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.
- 1.10. **Pašrisks** – apdrošināšanas polisē un apdrošināšanas noteikumos norādītā, naudas izteiksmē vai procentos izteiktā apdrošinājuma summas vai nodarīto zaudējumu daļa, ko atskaita no atlīdzināmiem zaudējumiem, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību par katru apdrošināšanas gadījumu. Ja vienlaikus viena apdrošināšanas gadījuma rezultātā iestājas apdrošināšanas gadījums nekustamā īpašuma un civiltiesiskās apdrošināšanas apdrošināšanā, tad tiek piemērots viens, lielākais polisē norādītais pašrisks.
- 1.11. **Saistītā persona** – apdrošinātā vai apdrošinājumaņēmēja ģimenes locekļi, personas ar kurām apdrošinātajam vai apdrošinājumaņēmējam ir kopēja saimniecība, vai personas, kurām ar apdrošināto vai apdrošinājumaņēmēju ir noslēgts apdrošinātā īpašuma vai tā daļas nomas, īres, patapinājuma, ķīlas, cita veida līgums, kas piešķir apdrošinātā īpašuma lietošanas tiesības, vai glabājuma līgums. Saistītas personas ir arī personas, kas ar apdrošinājumaņēmēju vai apdrošināto vienojušies par darbu veikšanu un/vai pakalpojumu sniegšanu apdrošinātajā objektā (aukles, celtnieki, apkopējas utt.).
- 1.12. **Trešā persona** – jebkura fiziska vai juridiska persona, izņemot apdrošinājumaņēmēju, apdrošināto vai saistītās personas.
- 1.13. **Zemapdrošināšana** – gadījums, kad apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošināšanas objekta vērtību.

- 1.14. **Virsapdrošināšana** – gadījums, kad apdrošinājuma summa ir lielāka par apdrošināšanas objekta vērtību.
- 1.15. **Apdzīvots īpašums** - ēka vai dzīvoklis, kas funkcionāli ir paredzēts dzīvošanai arī ziemas periodā, kurā ir visas attiecīgās ārējās norobežojošās konstrukcijas (tai skaitā jumts, pārsegumi, logi, durvis), kurā ir darba kārtībā esoša un pieslēgta stacionāra apkures sistēma un elektroinstalācijas ar elektroenerģijas pieslēgumu pakalpojuma sniedzējam, un kurš nav atstāts bez personas fiziskas uzraudzības ilgāk nekā 30 (trīsdesmit) dienas pēc kārtas, kā arī šādas dzīvojamās ēkas vai dzīvokļa adresē esošas palīgbūves. Fiziska uzraudzība tiek īstenota apdrošinātajam vai tā pilnvarotai personai veicot objekta vizuālu apsekošanu no ārpusē un iekšpusē (iekštelpas, durvis, logi, cauruļvadi u.c.), ar mērķi pārliecināties, vai objektam nav radušies bojājumi un vai nepastāv apstākļi, kas palielina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību.
- 1.16. **Teritorijas labiekārtojums** - šo noteikumu izpratnē teritorijas labiekārtojums ir stacionāras, ar zemi pastāvīgi saistītas konstrukcijas, kas nav ēkas, piemēram, apgaismes ierīces, laistīšanas iekārtas, karogu masti, soli, galdi, bērnu rotaļu konstrukcijas, nožogojumi, pagalmu segumi.
- 1.17. **Bojājumu risks** – mobilā telefona vai planšetdatora ekrāna vai korpusa ārējs fizisks bojājums. Bojājumu risku iespējams apdrošināt tikai 6.1.10. punktā minētajā kārtībā. Bojājumu risks ir spēkā visā pasaules teritorijā.

2. Apdrošināšanas objekts

- 2.1. Ar šo apdrošināšanas līgumu var tikt apdrošināts sekojošs nekustamais īpašums:
  - 2.1.1. **ēka, palīgbūve.** Šajā gadījumā ir apdrošinātas atsevišķi stāvošas ēkas, palīgbūves, konstruktīvie pamatelementi, iekšējā un ārējā apdare, ēku nojumnes (markīzes), ar ēku saistītās terases, ēkās esošie baseini, uz ēkas konstrukcijām uzstādītās un nostiprinātās antenas, saules baterijas un vēja ģeneratori, inženierkomunikācijas (apkures, gāzes, ūdensvada, kanalizācijas, elektroinstalācijas, kā arī ārējie cauruļvadi, elektrolīnijas, kabeļi un citas komunikācijas, kas atzarojas no apdrošinātā nekustamā īpašuma līdz maģistrālajam un publiskajam pieslēgumam, iebūvētas gaisa kondicionēšanas iekārtas un sistēmas), santehnika, krāsnis, kamīni, ugunsdrošības, pretielaušanās signalizācijas, apsardzes sistēmas, projektēšanas izmaksas. Tiek apdrošināta arī dzīvojamā ēka, un tās palīgbūves, kas tiek izīrēta ilgtermiņā kā vienģimenes dzīvojamais objekts un īres līgums darbojas vismaz 21 (divdesmit vienu) dienu un vairāk.
  - 2.1.2. **telpu iekšējā apdare.** Šajā gadījumā ir apdrošināti dzīvokļi un/vai telpās veikto remonta darbu izdevumi un materiāli, ieskaitot griestu, sienu, grīdas apdari līdz nesošajām konstrukcijām, logus un durvis, inženierkomunikācijas (apkures, gāzes, ūdensvada, kanalizācijas, elektroinstalācijas un iebūvētas gaisa kondicionēšanas iekārtas un sistēmas, sākot no

dzīvokļa un/vai ēkas pievienojuma vai ievada, ko ierobežo siena, grīda, griesti), santehniku, krāsnis, kamīnus, ugunsdrošības, pretielaušanās signalizācijas un apsardzes sistēmas.

- 2.1.3. **Dzīvoklis.** Šajā gadījumā ir apdrošināts dzīvoklis ar tā konstruktīvajiem elementiem, kas ir dzīvokļa neatņemama sastāvdaļa (griesti, sienas, starpsienas, grīda), dzīvokļa logi, durvis, durvju un sienu stiklojums, iekšējā un ārējā apdare (ārējā apdare dzīvokļa balkoniem, lodžijām vai terasēm), inženierkomunikācijas (apkures, gāzes, ūdensvada, kanalizācijas, elektroinstalācijas un iebūvētas gaisa kondicionēšanas iekārtas un sistēmas, sākot no dzīvokļa pievienojuma vai ievada, ko ierobežo siena, grīda, griesti), santehnika, krāsnis, kamīni, ugunsdrošības, pretielaušanās signalizācijas, apsardzes sistēmas, projektēšanas izmaksas. Ja dzīvoklis atrodas ēkas mansardā un dzīvokļa griesti ir ēkas jumts, tad ir apdrošināta arī jumta daļa, kas atrodas virs dzīvokļa, pat ja tā uzskatāma par ēkas īpašnieku kopīpašuma daļu. Bez īpašas norādes polisē, dzīvoklis ir apdrošināts arī remontdarbu laikā, tostarp, ja remontdarbiem ir nepieciešama būvatļauja. Tiek apdrošināts arī dzīvoklis, kas tiek izīrēts ilgtermiņā, kā vienģimenes dzīvojamais objekts, un īres līgums darbojas vismaz 21 dienu un vairāk.

- 2.2. Ar šo apdrošināšanas līgumu var tikt apdrošināts sekojošs kustamais īpašums:

2.2.1. **mājas manta** (turpmāk tekstā arī manta), kas atrodas apdrošināšanas objektā: ēkā, dzīvoklī un/vai iežogotā teritorijā, lauku viensētu gadījumā, teritorija var būt neiežogota, pieder apdrošinātajam vai saistītajām personām vai atrodas šo personu likumīgā valdījumā (piemēram, darba devēja izsniegtais aprīkojums, kas nepieciešams darba pienākumu veikšanai), tostarp arī zāles plaušanas traktori, raideri un robotizētie zāles plaujamie traktori ar jaudu līdz 20kW.

3. Apdrošinājuma summas noteikšana

- 3.1. Apdrošinājuma summu nosaka apdrošinājuma ņēmējs. Apdrošinājuma ņēmējs uzņemas pilnu atbildību par apdrošinājuma summas atbilstību apdrošināšanas objekta vērtībai saskaņā ar 3.2.-3.5. punktu un to apakšpunktu noteikumiem. Ja apdrošinājuma summa neatbilst apdrošināšanas objekta vērtībai, tad, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tiek piemēroti noteikumi par zemapdrošināšanu vai virsapdrošināšanu. Zemapdrošināšanas nosacījums netiek piemērots mantas apdrošināšanai.
- 3.2. Ēkas, palīgbūves apdrošinājuma summu nosaka pēc:
- 3.2.1. **atjaunošanas vērtības**, kas ir vienāda ar mazākajiem atjaunošanas izdevumiem, lai veiktu apdrošinātā nekustamā īpašuma atjaunošanu tādā kvalitātē un apjomā, kādā nekustamais īpašums bija tieši uz apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdi, ja nekustamā īpašuma nolietojums ir līdz 40%;
- 3.2.2. **faktiskās vērtības**, kas ir vienāda ar atjaunošanas vērtību, atņemot no tās objekta nolietojumu. Faktisko vērtību pielieto, ja īpašuma nolietojums uz apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdi ir 40% - 70%.
- 3.3. **Dzīvokļa** apdrošinājuma summu nosaka pēc:
- 3.3.1. **atjaunošanas vērtības**, kas ir nepieciešamie mazākie atjaunošanas izdevumi, lai veiktu apdrošinātā nekustamā īpašuma atjaunošanu tādā kvalitātē un

apjomā, kādā nekustamais īpašums bija tieši uz apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdi;

- 3.3.2. **aizvietošanas vērtības (tirgus vērtības, kuru iespējams pielietot, slēdzot apdrošināšanas līgumu, ja atjaunošanas vērtība ir zemāka par aizvietošanas vērtību)**, kas ir atbilstoši Latvijas īpašumu vērtētāju asociācijas apstiprinātajiem „Starptautiskajiem vērtēšanas standartiem” aprēķinātā nekustamā īpašuma tirgus vērtība. „Starptautiskie vērtēšanas standarti” atrodami interneta mājaslapā www.vertetaji.lv.

- 3.4. **Telpu iekšējās apdares apdrošinājuma summu nosaka pēc atjaunošanas vērtības**, kas ir vienāda ar mazākajiem atjaunošanas izdevumiem, lai bojājumu gadījumā veiktu telpu atjaunošanu tādā kvalitātē un apjomā, kādā tās bija tieši uz apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdi. Atjaunošanas vērtību pielieto, ja telpu iekšējās apdares darbi bija veikti ne senāk kā pirms desmit gadiem. Ja telpu iekšējās apdares darbi bija, veikti senāk, nekā pirms desmit gadiem, tad telpu iekšējās apdares darbi tiek atlīdzināti, atskaitot nolietojumu saskaņā ar noteikumu 10.4. punktu.

- 3.5. **Mantas apdrošinājuma summu nosaka pēc iegādes vai atjaunošanas vērtības.** Sākotnējā iegādes vērtība vai mazākie nepieciešamie izdevumi, lai atjaunotu apdrošināto kustamo īpašumu tādā kvalitātē un apjomā, kādā tas bija tieši uz apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdi.

4. Apdrošinātie riski

- 4.1. Saskaņā ar šī apdrošināšanas līguma noteikumiem, Apdrošinātājs apdrošina Apdrošināšanas objektu apdrošināšanas polisē noteiktajiem apdrošinātajiem riskiem.
- 4.2. **Uguns risks.** Par uguns risku šī apdrošināšanas līguma izpratnē atzīstami:
- 4.2.1. **ugunsgrēks** – neparedzēta un nekontrolējama degšana ar atklātu liesmu, kura izcēlusies no ugunij neparedzētas vai paredzētas vietas, tai turpinot patstāvīgi izplatīties tālāk, t.sk. ugunsgrēka rezultātā radušos dūmu, sodrēju un ugunsdzēsības līdzekļu (ūdens, putas u.tml.) iedarbība;
- 4.2.2. **zibens spēriens** – tieša zibens iedarbība uz apdrošināšanas objektu;
- 4.2.3. **eksplozija** – momentāna (eksplozīva) vielas vai maisījuma ķīmiska pārvērtība, kas rada paaugstinātu spiedienu (tricienvilni). Ar tvertnes (katla, cauruļvada utt.) eksploziju saprot pēkšņu ārdošu spiediena spēka izpausmi, kad tvertnes sienas tiek sagrautas tādā mērā, ka izlīdzinās spiediens tvertnes iekšpusē un ārpusē;
- 4.2.4. **vadāma lidaparāta, tā daļu vai ar lidaparātu pārvadājamās kravas uzkrāšana** apdrošināšanas objektam, neatkarīgi no tā vai šis notikums ir vai nav izraisījis ugunsgrēku.
- 4.3. **Dabas stihisko postu risks** šī apdrošināšanas līguma izpratnē ir:
- 4.3.1. **vētra** – vējš ar ātrumu virs 17.2 m/s. (8 balles pēc Boforta skalas);
- 4.3.2. **krusa** – nokrišņu ledus graudu veidā tieša iedarbība uz apdrošināšanas objektu;
- 4.3.3. **zemestrīce** – zemes garozas svārstības, kas pēc Rihtera skalas ir vismaz 4 balles stipras vai pēc starptautiskās satricinājumu mērījumu skalas MSK-64 ir vismaz 5 balles stipras;
- 4.3.4. **nepārtraukta snigšana** – pēkšņa sniega slāņa palielināšanās vismaz par 100 mm 12 stundu laikā (pēc tuvākās meteoroloģiskās stacijas uzrādītajiem

- datiem), ja bojājumi radušies snigšanas laikā vai 48 stundu laikā pēc snigšanas.
- 4.4. **Šķidruma vai tvaika noplūdes risks** šī apdrošināšanas līguma izpratnē ir:
- 4.4.1. **cauruļvadu, to ierīču un aprīkojuma avārija** – pēkšņs un neparedzēts to pārrāvums vai plūsums ūdens, kanalizācijas, apkures, kondicionēšanas vai ugunsdzēsības sistēmās, kā arī tvertnēs, rezervuāros, vai darbojošās ierīcēs, kas patstāvīgi savienotas ar minētajām sistēmām;
- 4.4.2. **trešo personu darbība vai bezdarbība**, kuras dēļ notikusi šķidruma vai tvaika noplūde.
- 4.4.2.1. trešās personas darbības vai bezdarbības dēļ notikusi šķidruma vai tvaika **noplūde tiek atlīdzināta 1 (vienu) reizi apdrošināšanas gadā.**
- 4.5. **Trešo personu ļaunprātīgas rīcības risks** šī apdrošināšanas līguma izpratnē ir:
- 4.5.1. **zādzība ar ielaušanos** – tīša, prettiesiska svešas mantas paņemšana, nelikumīgi iekļūstot apdrošinātajā nekustamajā īpašumā vai nekustamajā īpašumā, kurā atrodas apdrošinātā manta. Nelikumīga iekļūšana ir notikusi, ja persona izmantojusi pielāgotas atslēgas, mūķizerus vai citas palīgierīces slēdzeņu vai norobežojumu likvidēšanai un nelikumīgi iekļuvusi noslēgtajā nekustamajā īpašumā – ēkā, telpās vai teritorijā, – caur logiem, durvīm, sienām, jumtu u.tml.;
- 4.5.2. **ļaupīšana** – uzbrukums apdrošinātajam vai to saistītām personām, kas saistīts ar vardarbību vai ar vardarbības piedraudējumu un ir bīstams dzīvībai vai veselībai, nolūkā iegūt apdrošināto īpašumu;
- 4.5.3. **ļāunprātīgi bojājumi** – apdrošinātā īpašuma tīša iznīcināšana vai bojāšana.
- 4.6. **Sadursmes risks.** Par sadursmi šī apdrošināšanas līguma izpratnē atzīstams jebkāda veida sauszemes transporta līdzekļa, iekraušanas vai izkraušanas mehānisma tiešs trieciens apdrošināšanas objektam, ko izraisa trešā persona.

5. Papildus atlīdzināmie zaudējumi

- 5.1. **Papildus polisē** iekļautajiem apdrošināšanas objektiem un **norādītajām apdrošinājuma summām**, apdrošinātājs atlīdzina izdevumus glābšanas un attīrīšanas darbu veikšanai, ja tie ir apdrošināšanas gadījuma tīšas un nenovēršamas sekas. Attiecībā uz šiem zaudējumiem tiek noteikts maksimālais atlīdzības limits līdz 10% no apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā 30 000 EUR par vienu apdrošināšanas gadījumu. Par glābšanas un attīrīšanas izdevumiem tiek uzskatīti:
- 5.1.1. visi pieteiktie un pierādītie apdrošinātā saprātīgie izdevumi neatliekamai bojājumu novēršanai, zaudējumu samazināšanai un glābšanas pasākumiem;
- 5.1.2. visi pieteiktie un pierādītie ugunsdzēsības izdevumi, kas pamatoti radušies un nepieciešami, lai novērstu apdrošinātā īpašuma bojāeju vai samazinātu zaudējumus, izņemot darba samaksu un darba samaksai pielīdzināmos maksājumus;
- 5.1.3. izmaksas par drupu novākšanu un attīrīšanas darbiem, kā arī bojātā apdrošinātā īpašuma aizvākšanu un iznīcināšanu, par iekārtu demontēšanu, ēku daļu izlaušanu, nojaukšanu vai atvērumu paplašināšanu.

6. Ierobežojumi

- 6.1. Tikai tad, ja tas ir īpaši norādīts apdrošināšanas polisē, papildus tiek apdrošināti:

- 6.1.1. hidrobūves (piestātnes, moli u.c.);
- 6.1.2. ar dzīvokli saistītas saimniecības telpas, garāža vai pazemes autostāvvietas;
- 6.1.3. ārējie cauruļvadi, elektrolīnijas, kabeļi un citas komunikācijas, kas atzarojas no apdrošinātā nekustamā īpašuma līdz maģistrālajam un publiskajam pieslēgumam;
- 6.1.4. ēkas, palīgbūves, telpas, kas netiek pastāvīgi apdzīvotas visu gadu;
- 6.1.5. ēkas, palīgbūves, kuros notiek darbi (remonta, renovācijas, būvniecības darbi u.c.), kuru veikšanai, saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, nepieciešama būvatļauja. Apdrošinot šādus objektus, par bojājumiem, kuriem ir cēlonisks sakars ar notiekošajiem darbiem, pašrisks tiek noteikts 10% no zaudējumu apjoma, bet ne mazāk kā 430 EUR par katru gadījumu, ja apdrošināšanas polisē tas nav noteikts lielāks;
- 6.1.6. ekspluatācijā nenodotas ēkas, palīgbūves, to daļas, kurās nav uzstādīts jumts, logi vai nav pabeigti citi darbi, kuru veikšanai, saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, nepieciešama būvatļauja;
- 6.1.7. uz daudzdzīvokļu mājām uzstādītas antenas un satelītu tvērējiekārtas;
- 6.1.8. vienasu piekabes, sauszemes motorizēti transportlīdzekļi ar motora tilpumu līdz 50 cm³, un visa cita veida transportlīdzekļi ar motora tilpumu 50 cm³ un vairāk, kas nav paredzēti braukšanai pa koplietošanas ceļiem. Atlīdzība par šajā punktā minētajiem transportlīdzekļiem tiek izmaksāta tikai gadījumos, kad riska gadījuma iestāšanās laikā dotais transporta līdzeklis atrodas apdrošinātās adreses slēgtās telpās;
- 6.1.9. Mobilie telefoni un planšetdatori bojājumu riskam, ja apdrošināšanas polisē ir norādīta ierīces marka, modelis, un unikāls identifikācijas kods (IMEI kods - mobilajam telefonam, sērijas numurs – planšetdatoram) un apdrošināšanas polisē pielikumā ir pievienota mobilā telefona/ planšetdatora fotogrāfija, kurā ierīce ir skaidri saskatāma pretskatā, pilnā apjomā un ir redzams ierīces ekrāns, turklāt, mobilajiem telefoniem ekrānā ir jābūt attēlotam un skaidri salasāmam IMEI kodam, kuru ir iespējams atvērt telefona ciparnīcā ievadot kombināciju *#06#.

7. Izņēmumi

- 7.1. Netiek atlīdzināti zaudējumi, kas radušies:
- 7.1.1. kara, invāzijas, ārvalstu ienaidnieku darbības (ar vai bez pieteikšanas), dumpja, revolūcijas, sacelšanās, sabiedrisko nemieru, militāras vai uzurpētas varas dēļ;
- 7.1.2. terorisma (Latvijas Krimināllikuma izpratnē) dēļ. Netiek atlīdzināti arī jebkādi zaudējumi vai izdevumi, kas tieši vai netieši radušies sakarā ar jebkādiem terorisma rezultātā nodarīto vai potenciāli nodarāmo zaudējumu novēršanas pasākumiem;
- 7.1.3. Latvijas Republikas valsts, pašvaldības vai tiesu varas institūcijas pieņemto lēmumu dēļ;
- 7.1.4. kodolsprādziena, radiācijas vai radioaktīvā piesārņojuma dēļ;
- 7.1.5. azbesta un to savienojumu iedarbības rezultātā;
- 7.1.6. apdrošinātā, apdrošinājuma ņēmēja, saistīto personu vai trešo personu, kurām Apdrošināšanas objekts nodots lietošanā vai glabāšanā, ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ;

- 7.1.7. apdrošinātā īpašuma nolietošanās, vibrācijas, korozijas, sausās un mitrās puves, pelējuma, sēnīšu vai baktēriju, kukaiņu, putnu vai dzīvnieku iedarbības dēļ, kas nav izraisījuši citu apdrošināto risku iestāšanos, tomēr tiek atlīdzināti šķidrums vai tvaika noplūdes radītie zaudējumi pārējam apdrošinātajam īpašumam, ja tie radušies šajā apakšpunktā minēto cēloņu dēļ;
- 7.1.8. jebkura veida elektrisko vai elektronisko iekārtu un to izolācijas materiālu īssavienojuma vai citas elektriskas parādības (pārspriegums, izolācijas nepilnības, īssavienojums tinumos vai caur korpusu, īsslēgums ar zemi, mērierīču vai drošības ierīču nefunkcionēšana u.tml.) dēļ, kas nav izraisījuši uguns riska iestāšanos;
- 7.1.9. iekārtām vai aprīkojumam iekšējās salūšanas dēļ;
- 7.1.10. apdrošināšanas objektā vai apdrošināšanas vietā veicot griešanas, metināšanas, lodēšanas vai citus darbus ar atklātu uguns liesmu tiem neparedzētā vai neatbilstoši ugunsdrošības noteikumiem aprīkotā vietā un/vai tos veic persona(s), kurai(ām) nav speciāla apmācība vai atbilstoša kvalifikācija šo darbu veikšanai, un/vai no priekšmetiem, kas tikuši metināti, lodēti vai apstrādāti ar atklātu liesmu;
- 7.1.11. plūdu rezultātā;
- 7.1.12. sakarā ar gruntsūdeņu un notekūdeņu līmeņa celšanos vai pārplūstot ūdens savākšanas sistēmām, jumta notekcaurulēm, vai kondensāta uzkrāšanās dēļ;
- 7.1.13. nekustamajā īpašumā iekļūstot nokrišņu vai gruntsūdenim, krusai, sniegam vai dubļiem caur logiem, durvīm, jumtu, plaisām sienās un citām atverēm, ja tās nav radušās apdrošināto risku iestāšanās rezultātā;
- 7.1.14. lietus ūdens vai sniega kušanas rezultātā no ēkas jumtiem, logiem, durvīm, nojumēm, notekcaurulēm un citām konstrukcijām ēkas ārpusē un blakus pieguļošām ielām, ietvēm, laukumiem un iekšējiem pagalmiem;
- 7.1.15. sakarā ar sūcēm apdrošināšanas objekta cauruļvadu sistēmās, kas radušās ūdens vai cita šķidrums iedarbības rezultātā;
- 7.1.16. saistībā ar bojājumiem, kuri neietekmē apdrošināšanas objekta funkcionalitāti un nepasliktina apdrošināšanas objekta normālu ekspluatāciju (piemēram, skrāpējumi, traipi u.c.). Tomēr šādi zaudējumi tiek atlīdzināti, ja viena un tā paša apdrošināšanas gadījuma ietvaros radušies arī citi bojājumi, kuri saskaņā ar šiem noteikumiem tiek atlīdzināti, kā arī, ja tie ir radušies trešo personu ļaunrātīgas rīcības riska rezultātā;
- 7.1.17. sala rezultātā;
- 7.1.18. vides piesārņošanas, piegružošanas un/vai saindēšanas dēļ;
- 7.1.19. avārijas stāvoklī esošam nekustamajam īpašumam un tajā esošajai mantai. Par avārijas stāvoklī esošu tiek uzskatīts tāds nekustamais īpašums vai tā daļa, kuras fiziskais nolietojums pārsniedz 70% vai kuru par avārijas stāvoklī, dzīvošanai nepiemērotu vai bīstamu objektu ir atzinusi valsts vai pašvaldības kompetenta iestāde
- 7.1.20. dārza māju (ar kopējo platību līdz 6 m²), pagaidu būvju un siltumnīcu bojājumu vai zuduma dēļ;
- 7.1.21. telpu, ēku, mantas, kuras tiek, izmantotas komercdarbībai, bojājumu vai zuduma dēļ;
- 7.1.22. ja būvniecības vai ekspluatācijas laikā ir pārkāptas Latvijas Republikas teritorijā spēkā esošo tiesību aktu, būvnormatīvu, ekspluatācijas, ugunsdrošības noteikumu vai administratīvo aktu prasības;
- 7.1.23. ekspluatācijā nenodotu ēku, telpu un to elementu (apkures, ūdensvada vai elektroinstalāciju) ekspluatācijas dēļ;
- 7.1.24. neiebūvētu būvmateriālu bojājumu vai zuduma dēļ, tomēr tiek atlīdzināti zaudējumi ar atlīdzības limitu 1500 EUR apdrošināšanas gadā;
- 7.1.25. nelikumīgā veidā iegūta īpašuma bojājumu vai zuduma dēļ;
- 7.1.26. ja pieļautas kļūdas plānošanā vai projektēšanā
- 7.1.27. ja veikti nekvalitatīvi būvdarbi vai remontdarbi, izmantoti nekvalitatīvi vai neatbilstoši materiāli;
- 7.1.28. sauszemes transportlīdzekļu ar motora tilpumu 50 cm³ un vairāk, un visa cita veida transportlīdzekļi ar motora tilpumu 50 cm³ un vairāk, kas nav paredzēti braukšanai pa koplietošanas ceļiem, un ūdens un gaisa transportlīdzekļu, un šo visu transportlīdzekļu rezerves daļu vai aprīkojuma bojājumu vai zuduma dēļ;
- 7.1.29. dzīvnieku traumu vai nāves dēļ, kā arī augu, zemes, atsevišķi augošo koku, dzīvzogu bojājumu vai zuduma dēļ;
- 7.1.30. vērtspapīru, naudas, dokumentu, aktu, plānu, oriģinālo rasējumu, modeļu, arhīvu krājumu, datu bāžu un informāciju nesēju bojājumu vai zuduma dēļ medikamentu, psihotropo vielu zuduma dēļ;
- 7.1.31. higiēnas piederumu, kosmētikas bojājumu vai zuduma dēļ;
- 7.1.32. pārtikas produktu zuduma dēļ;
- 7.1.33. alkohola un tabakas izstrādājumu zuduma dēļ;
- 7.1.34. uzglabājot mantu ārpus ēkām, dzīvokļiem, būvēm, ja to neparedz mantas izmantošanas specifika;
- 7.1.35. īpašuma izkrāpšanas, piesavināšanās, izspiešanas, mistiskas pazušanas u.tml. apstākļu dēļ;
- 7.1.36. mantai atrodoties neapdzīvotās un neapsaimniekotās ēkās, palīgbūvēs vai telpās;
- 7.1.37. vērtslietām - juvelierizstrādājumu, dārgmetālu izstrādājumu, dārgakmeņu, gleznu, kažoku, ikonu, rokas pulksteņu, kas dārgāki par 1500, antīku lietu (lietas, kas izgatavotas vairāk nekā pirms 70 gadiem, no dienas, kad iestājies apdrošināšanas gadījums), kolekciju (vienāda veida lietu krājumi, piemēram, pastmarku, monētu, u. tml. krājumi, kuriem ir zinātniska, vēsturiska vai mākslinieciska nozīme) bojājumu vai zuduma dēļ;
- 7.1.38. ieroču bojājumu vai zuduma dēļ;
- 7.1.39. nekustamā īpašuma, kurš ir iegādāts izolē un kurā īpašnieks nav ieviests valdījumā bojājuma vai zuduma dēļ. Attiecībā uz šādu nekustamo īpašumu apdrošināšanas segums stājas spēkā ar dienu, kad īpašnieks ir ieviests nekustamā īpašuma valdījumā, ko apstiprina tiesu izpildītāja atzīme attiecīgajā aktā.
- 7.1.40. neapdzīvotā īpašuma teritorijas labiekārtojuma, ēku ārējo norobežojošo konstrukciju (tai skaitā jumta, pārsegumu, logu, durvju), ēkas ārējās apdares un pie ēkas fasādes piestiprinātu konstrukciju un elementu bojājumu vai zuduma dēļ trešo personu ļaunrātīgas rīcības rezultātā.

8. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā pienākumi

- 8.1. Dūmvadi un skursteņi jātīra ne retāk kā reizi gadā.
- 8.2. Paredzama riska iestāšanās apstākļos nekavējoties jāveic Apdrošināšanas objekta aizsardzības un glābšanas pasākumi (piem., jānotīra sniegs, kas ir sakrājies uz jumta; jāpārvieta manta vai jāaizsargā ēkas, ja tās apdraud vētra, plūdu, ūdens līmeņa celšanās, ledus gabali).
- 8.3. Nedrīkst izmantot elektriskos vadus bez izolācijas un/vai ar bojātu izolāciju, bojātas sienas kontaktligzdas un slēdžus, kā

- arī nestandarta vai tikla spriegumam neatbilstošus drošinātājus.
- 8.4. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā pienākums ir ievērot Latvijas Republikas teritorijā spēkā esošos publiskos tiesību aktus, būvnormatīvus, tehniskās ekspluatācijas, darba drošības un ugunsdrošības noteikumus.
- 8.5. Apdrošinājumaņēmējam un apdrošinātajam ir pienākums veikt visus drošības un piesardzības pasākumus, lai uzturētu un sargātu apdrošināšanas objektu un nepieļautu zaudējumus vai postījumus (piem., neatstāt ilgstoši bez uzraudzības ieslēgtas elektriskās sildierīces, degošas sveces un nenodzēstas cigaretes).
- 8.6. Nekavējoties veikt iespējamās apdrošināšanas objekta aizsardzības vai glābšanas pasākumus, gadījumos, kad apdrošinātā riska iestāšanās ir iepriekš paredzama.
- 8.7. Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā pienākumi ir apdrošināšanas līguma darbības laikā rakstveidā informēt apdrošinātāju par visiem tiem zināmajiem apstākļiem, kas varētu palielināt apdrošinātā riska iestāšanās varbūtību, tai skaitā par:
- 8.7.1. izmaiņām apdrošinātā nekustamā īpašuma drošības sistēmās (t.i., ugunsdrošības un apsardzes signalizācijas, u.tml.);
- 8.7.2. jebkādām izmaiņām apdrošināšanas objekta lietošanā vai apdrošināšanas objekta īpašībās pirms šādu izmaiņu iestāšanās, tajā skaitā, par lietošanas apturēšanu vai izbeigšanu, rekonstrukcijām, pārbūvēm, remontiem – pirms to uzsākšanas.
- 8.8. Ja apdrošināšanas pieteikumā un/vai polisē ir uzrādīta apsardzes signalizācija, tad tai ir jābūt darba kārtībā un ieslēgtai visu laika periodu, kad apdrošinātais objekts ir atstāts bez uzraudzības.
- 8.9. Ja apdrošināšanas pieteikumā un/vai polisē ir uzrādīta ugunsdrošības signalizācija, tad tai ir jābūt darba kārtībā un patstāvīgi ieslēgtai.
- 8.10. Apdrošinājumaņēmējam un apdrošinātajam ir pienākums nodrošināt, lai gadījumos, kad āra gaisa temperatūra ir zem 0°C, apdrošinātajā objektā, kas netiek apkurināts, ūdensapgādes, santehnikas un apkures sistēmas tiktu atbrīvotas no ūdens.
- 8.11. Apdrošinājumaņēmējam un apdrošinātajam pirms apdrošināšanas līguma slēgšanas ir pienākums informēt apdrošinātāju par apgrūtinājumiem un komercķīlām, kuri ir reģistrēti uz apdrošināto objektu.
- 9. Apdrošinātā pienākumi pēc apdrošinātā riska iestāšanās**
- 9.1. Ja iestājas apdrošinātais risks, apdrošinātajam par to nekavējoties jāziņo:
- 9.1.1. ugunsgrēka gadījumā – ugunsdzēsības un glābšanas dienestam;
- 9.1.2. trešo personu jaunprātīgas rīcības gadījumā – policijai; sadursmes gadījumā ar sauszemes transporta līdzekli – policijai;
- 9.1.3. eksplozijas gadījumā – attiecīgajam avārijas dienestam;
- 9.1.4. inženierkomunikāciju avārijas gadījumā – attiecīgajam avārijas dienestam un/vai apdrošinātā nekustamā īpašuma – ēkas apsaimniekotājam (īpašniekam) vai pašvaldības policijai.
- 9.2. Apdrošinātajam ir tiesības atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja 9.1. punktā minētās iestādes neapstiprina attiecīgā apdrošinātā riska iestāšanās faktu.
- 9.3. Apdrošinātajam un/vai apdrošinājumaņēmējam nekavējoties, tiklīdz tas kļūst iespējams, par apdrošinātā riska iestāšanos jāziņo apdrošinātājam un jāveic visi iespējamie un saprātīgie pasākumi, lai mazinātu zaudējumus.
- 9.4. Apdrošinātajam un/vai apdrošinājumaņēmējam 2 (divu) darba dienu laikā vai tiklīdz tas iespējams, ir telefoniski vai rakstiski jāpaziņo apdrošinātājam par apdrošinātā riska vai jebkura notikuma, kas var tikt uzskatīts par apdrošināto risku, iestāšanos un jāsaskaņo ar apdrošinātāju apdrošinātā riska iestāšanās vietas apskates laiks.
- 9.5. Pēc pieteikuma iesniegšanas, Apdrošinātajam ir pienākums nodrošināt apdrošinātāja pārstāvim vai tā noteiktajam ekspertam iespēju veikt apdrošinātā riska iestāšanās vietas un bojātā apdrošināšanas objekta apskati, kā arī dot apdrošinātājam iespēju veikt izmeklēšanu jebkuru zaudējumu rašanās cēloņu un apjoma noteikšanai.
- 9.6. Pēc apdrošinātā riska iestāšanās nav pieļaujama nekāda bojājumu novēršana vai apdrošinātā īpašuma un tā daļu pārvietošana, novākšana vai atjaunošana bez apdrošinātāja rakstiskas piekrišanas. Atļauts veikt tikai neatliekamus saprātīgus pasākumus, lai novērstu tālākus zaudējumus un nepieļautu nelaimes gadījumus.
- 9.7. Pēc apdrošinātā riska iestāšanās vietas apskates apdrošinātāja pārstāvis sastāda noteiktas formas apskates protokolu par konstatētajiem zaudējumiem, kā arī sniedz norādījumus, kuru izpilde apdrošinātajam un apdrošinājumaņēmējam ir obligāta.
- 9.8. Ja apdrošinātājs neveic apskati 3 (trīs) darba dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas dienas un nepaziņo par apskates aizkavēšanās iemesliem un ilgumu, apdrošinātajam ir tiesības uzsākt sakārtošanas un remonta darbus.
- 9.9. Apdrošinātā pienākums ir pierādīt zaudējuma iestāšanās faktu un apmēru, kā arī iesniegt visu apdrošinātāja pieprasīto informāciju un dokumentus, kas to apstiprina.
- 9.10. Pēc apdrošinātāja pieprasījuma apdrošinātajam un apdrošinājumaņēmējam ir pienākums iesniegt apdrošinātajam bojātā, nozagtā vai iznīcinātā apdrošinātā īpašuma sarakstu un īpašuma tiesības apliecinātos dokumentus. Sarakstā ir jānorāda apdrošināšanas īpašuma vērtība un stāvoklis, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.
- 9.11. Apdrošinātājs lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, vai atteikumu izmaksāt, apdrošināšanas atlīdzību pieņem 15 (piecpadsmit) dienu laikā no visu nepieciešamo, tai skaitā apdrošinātāja pieprasīto, dokumentu saņemšanas dienas.
- 9.12. Ja par apdrošinātā īpašuma bojāšanu vai iznīcināšanu pret apdrošinājumaņēmēju vai apdrošināto ir ierosināta administratīvā pārkāpuma lieta vai krimināllieta, apdrošinātājs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu tikai pēc izmeklēšanas pabeigšanas vai tiesas sprieduma vai lēmuma par krimināllietas izbeigšanu spēkā stāšanās un iesniegšanas apdrošinātajam.
- 9.13. Apdrošinātajam ir tiesības neizmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošinātais vai apdrošinājumaņēmējs:
- 9.13.1. ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ ir maldinājis apdrošinātāju par apdrošināšanas gadījuma apstākļiem vai zaudējuma apmēru;
- 9.13.2. neuzrāda bojāto priekšmetu atliekas, izņemot gadījumus, kad tās ir pilnībā iznīcinātas;
- 9.13.3. nav iesniedzis policijai konkrētu nozagto vai nolauzīto lietu sarakstu, vai arī policija neapstiprina atsevišķu lietu zādzības vai laupīšanas faktu;
- 9.13.4. nav izpildījis noteikumu 9.5., 9.6., 9.7., 9.9. un 9.10. punktu prasības.
- 10. Apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšana**
- 10.1. Apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšana par nekustamajam un kustamajam īpašumam nodarītiem bojājumiem:

- 10.1.1. Ja apdrošināšanas objekts ir apdrošināts atjaunošanas vērtībā, tad apdrošināšanas objekta bojājumu vai zaudējumu gadījumā, apdrošinātājs nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru, balstoties uz objekta atjaunošanas vērtību tieši pirms apdrošināšanas riska iestāšanās brīža, ievērojot zemapdrošināšanas un virsapdrošināšanas noteikumus;
- 10.1.2. Ja apdrošināšanas objekts ir apdrošināts faktiskajā vērtībā, tad apdrošināšanas objekta bojājumu vai zaudējumu gadījumā, apdrošinātājs nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru, balstoties uz objekta atjaunošanas vērtību tieši pirms apdrošināšanas riska iestāšanās brīža, atskaitot īpašuma nolietojumu un ievērojot zemapdrošināšanas un virsapdrošināšanas noteikumus.
- 10.1.3. Ja apdrošināšanas objekts ir apdrošināts aizvietošanas vērtības, tad:
- 10.1.3.1. apdrošināšanas objekta bojājumu gadījumā vai pilnīga zuduma gadījumā, kad objektu ir iespējams atjaunot, apdrošinātājs nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru, balstoties uz objekta atjaunošanas vērtību tieši pirms apdrošināšanas riska iestāšanās brīža;
- 10.1.3.2. apdrošināšanas objekta pilnīga zuduma gadījumā, kad objektu nav iespējams atjaunot, apdrošinātājs nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru, balstoties uz līdzvērtīgā objekta aizvietošanas vērtību (tirgus vērtība) tieši pirms apdrošināšanas riska iestāšanās brīža.
- 10.2. Papildus noteikumi apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšanai dzīvokļa bojājuma vai bojāejas gadījumā:
- 10.2.1. Ja dzīvoklis ir apdrošināts atjaunošanas vērtībā, tad apdrošināšanas atlīdzība ir nepieciešamie mazākie atjaunošanas izdevumi, lai veiktu apdrošinātā nekustamā īpašuma atjaunošanu tādā kvalitātē un apjomā, kādā dzīvoklis bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža;
- 10.2.2. Ja dzīvoklis ir apdrošināts aizvietošanas vērtībā, tad apdrošināšanas atlīdzība ir nepieciešamie mazākie atjaunošanas izdevumi, lai veiktu apdrošinātā nekustamā īpašuma atjaunošanu ja tas ir iespējams, tādā kvalitātē un apjomā, kādā dzīvoklis bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža vai, ja dzīvokli nav iespējams atjaunot, tad atlīdzības apmērs ir aizvietošanas vērtība (tirgus vērtība) tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža;
- 10.3. Papildus noteikumi apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšanai kustamā īpašuma – mājas mantas bojājuma, bojāejas vai pilnīgā zuduma gadījumā:
- 10.3.1. Bojāejas vai pilnīga zuduma gadījumā apdrošināšanas atlīdzības apmērs tiek noteikts atbilstoši šo noteikumu tabulā Nr.1 noteiktajai kārtībai;
- 10.3.2. Bojājuma gadījumā tiek atlīdzināti mazākie nepieciešamie izdevumi, lai atjaunotu mantu tādā kvalitātē un apjomā, kādā tas bija pirms apdrošināšanas gadījumā iestāšanās, bet nepārsniedzot šo noteikumu tabulā Nr.1 norādīto maksimālo apdrošināšanas atlīdzības apmēru mantas bojāejas vai pilnīga zuduma gadījumā;
- 10.3.3. Ja tiek apdrošināts Ceļu satiksmes drošības direkcijā reģistrēts velosipēds vai motorizēts transportlīdzeklis līdz 50 cm3, vai zāles plaušanas traktors un raideris ar jaudu līdz 20kW apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta pēc tā tirgus vērtības – naudas summa, par kādu Latvijas Republikas iekšējā tirgū iespējams pārdot apdrošināto objektu atbilstoši tādas pašas markas, modeļa, izlaides gada un analogiskas vai līdzīgas komplektācijas transportlīdzekļa tirgus pieprasījumam
- 10.4. Ja nekustamā īpašuma telpu iekšējās apdares darbi bija veikti vairāk nekā pirms desmit gadiem, tad veicot aprēķinu par telpu iekšējās apdares darbiem var tikt piemērots šo telpu nolietojums 20% apmērā par katriem pilniem desmit gadiem.
- 10.5. Zemapdrošināšanas gadījumā atlīdzināmos zaudējumus aprēķina tādā proporcijā no faktisko zaudējumu apmēra, kādu sastāda apdrošināšanas polisē noteiktā apdrošinājuma summa pret apdrošināšanas objekta vērtību. Šī līguma izpratnē zemapdrošināšana ir iestājusies, ja apdrošinājuma summa ir zemāka par objekta vērtību vairāk nekā par 10 %.
- 10.6. Virsapdrošināšanas gadījumā apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt faktiskos zaudējumus un apdrošinātā īpašuma vērtību.
- 10.7. Ja iestājies sadursmes risks un sadursmē vainīgais transportlīdzeklis tiek identificēts, tad apdrošinātājs, veicot apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, neietur polisē norādīto pašrisku.
- 10.8. Par bojā gājušu tiek atzīts apdrošinātais īpašums, ja tā bojājumi pārsniedz 70% no apdrošinātā īpašuma atjaunošanas vērtības tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās. Šajā gadījumā:
- 10.8.1. ja pēc apdrošinātāja pieprasījuma un apdrošinātā piekrišanas derīgās atliekas paliek apdrošinātajam, tad apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta, atskaitot derīgo atlieku vērtību;
- 10.8.2. ja pēc apdrošinātāja pieprasījuma un apdrošinātā piekrišanas derīgās atliekas pāriet apdrošinātāja īpašumā, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, derīgo atlieku vērtība netiek atskaitīta.
- 10.9. Gadījumā, kad bojā gājušais apdrošinātais nekustamais īpašums netiek atjaunots – atlīdzināmie zaudējumi tiek noteikti tirgus vērtības apmērā, bet nepārsniedzot tā atjaunošanas vērtību un/vai apdrošinājuma summu. Ja pēc atlīdzības izmaksas tirgus vērtības apmērā, tiek iesniegta apdrošināta objekta būvatļauja atjaunošanas darbu veikšanai, LR tiesību aktos noteiktā kārtībā saskaņots un apstiprināts objekta atjaunošanas darbu tehniskais projekts, objekta atjaunošanas darbu līgums un koptāmes, kā arī tiek uzsākti ēkas atjaunošanas būvdarbi, apdrošinātājs izmaksā apdrošinātajam starpību, kas tiek aprēķināta no atjaunošanas vai faktiskās vērtības atņemot tirgus vērtību, taču nepārsniedzot polisē norādīto nekustamā īpašuma apdrošinājuma summu.
- 10.10. Apdrošinātā tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību atjaunošanas vērtībā izbeidzas, ja Apdrošinātais tās neizmanto 2 (divu) gadu laikā no apdrošinātā riska iestāšanās dienas.
- 10.11. Gadījumos, kad ir paredzēti apdrošinātā objekta remonta/atjaunošanas darbi, Apdrošinātajam ir tiesības noteikt apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas kārtību, sadalot apdrošināšanas atlīdzības summu vairākos maksājumos. Apdrošināšanas atlīdzības pirmo daļu, kas nav lielāka par 50% no kopējās aprēķinātas apdrošināšanas atlīdzības summas, Apdrošinātājs izmaksā pēc lēmuma par atlīdzības izmaksu pieņemšanas, atlikušās Apdrošināšanas atlīdzības daļas Apdrošinātājs izmaksā pēc noteiktā atjaunošanas/remontu darbu apjoma pabeigšanas.
- 10.12. Apdrošinātājs ir tiesīgs noteikt Apdrošināšanas objekta atjaunošanas pakalpojumu sniedzēju. Apdrošinātais ar Apdrošinātāja rakstveida piekrišanu var izvēlēties personu, kura veiks Apdrošināšanas objekta atjaunošanas darbus. Ja Apdrošinātais vēlas, lai apdrošināšanas objekta atjaunošana tiktu veikta pie Apdrošinātā izvēlēta pakalpojumu sniedzēja,

kura atjaunošanas darbu vērtība pārsniedz Apdrošinātāja noteiktā pakalpojumu sniedzēja atjaunošanas piedāvājumu, tad Apdrošinātājam ir tiesības aprēķināt Apdrošināšanas atlīdzību, par pamatu ņemot lētāko pakalpojumu sniedzēja atjaunošanas darbu piedāvājumu.

- 10.13. Apdrošinātājam ir pienākums izvēlēties vienu no šādiem apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas veidiem, rakstveidā paziņojot apdrošinātājam ne vēlāk kā 15 (piecpadsmit) kalendāro dienu laikā no apdrošināšanas atlīdzības pieteikuma iesniegšanas apdrošinātājam:
- 10.13.1. apdrošināšanas objekta atjaunošana vai remonts, ievērojot, ka gadījumā, ja apdrošinātais neiesniedz apdrošinātājam rakstveida pierādījumus par to, ka saskaņā ar rakstveidā noslēgto līgumu, īpašuma remontu vai atjaunošanu veic attiecīgo pakalpojumu sniedzējs, tad no aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības daļas, ar kuru tiek atlīdzināts remonta vai atjaunošanas darbu izmaksas, tiek atskaitīta nodokļu, ar kuriem tiek aplikti remonta vai atjaunošanas darbu veikšana, summa;
  - 10.13.2. apdrošināšanas bojā gājušā objekta (ēkas, dzīvokļa, mantas) aizstāšana ar līdzvērtīgu;
  - 10.13.3. naudas izteiksmē, ievērojot, ka izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību sakarā ar nekustamā īpašuma bojājumiem vai zudumu naudā, apdrošināšanas atlīdzībā netiek ietverti virsziedumi un peļņa, kā arī nodokļi, ar kuriem aplikta remonta vai atjaunošanas darbu veikšana. Aprēķins tiek veikts saskaņā ar remontdarbu tāmi, kas saskaņota ar apdrošinātāju.
- 10.14. Ja apdrošinātais nokavē noteikumu 10.12. punktā noteikto termiņu, tad apdrošinātājam ir tiesības vienpusēji noteikt apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas veidu naudas izteiksmē.
- 10.15. No izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības, apdrošinātājs ir tiesīgs ieturēt nesamaksāto apdrošināšanas prēmijas daļu par visu apdrošināšanas līguma darbības periodu.
- 10.16. Apdrošinātais objekts tiek atjaunots vai aizvietots ar funkcionalitātes ziņā identiska pielietojuma objektu kāds bija

apdrošinātais objekts pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

- 10.17. Ja apdrošināšanas objekts ir ēka vai palīgbūve un pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās tiek konstatēts, ka apdrošināšanas objekta nolietojums tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās pārsniedza 40%, tad tiek uzskatīts, ka apdrošināšanas objekts tāds ir bijis jau polises noslēgšanas brīdī un ir apdrošināts faktiskajā vērtībā no apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīža, pat, ja apdrošināšanas polisē ir norādīts citādi. Nolietajuma pakāpi nosaka apdrošinātājs, pieaicinot sertificētu nekustamā īpašuma vērtētāju.
- 10.18. Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, polisē norādītās apdrošinājuma summas tiek atjaunotas pilnā apmērā bez papildus apdrošināšanas prēmijas samaksas, izņemot gadījumus, kad nekustamais īpašums ir gājis bojā.

11. Citi noteikumi

- 11.1. Pusēm ir tiesības pārskatīt prēmijas un apdrošinājuma summu apmēru apdrošināšanas līgumam, kur līguma darbības periods pārsniedz divpadsmit mēnešus, šādā gadījumā:
- 11.1.1. kopš līguma darbības perioda sākuma ir pagājuši vismaz divpadsmit mēneši;
  - 11.1.2. un būvniecības izmaksu gada inflācija saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes (www.csb.gov.lv) datiem iepriekšējā kalendārā gadā pārsniedz 6%.
- 11.2. Pārskatot līguma nosacījumus, saskaņā ar 11.1. punktu;
- 11.2.1. Apdrošināšanas prēmijas pieaugums nepārsniedz būvniecības izmaksu gada inflācijas apmēru.
- 11.3. Apdrošinājuma ņēmējam, iestājoties 11.1. punktā minētajam gadījumam, ir tiesības nepieņemt piedāvātajam prēmijas izmaiņām un vienpusēji pārtraukt apdrošināšanas līgumu. Ja apdrošināšanas līgums tiek pārtraukts, apdrošinātājs atmaksā apdrošinājuma ņēmējam neizmantoto prēmijas daļu pilnā apmērā, neieturot ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos apdrošinātāja izdevumus.

Tabula Nr.1 Kārtība kādā, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tiek noteikts atlīdzības apmērs no sākotnējās mantas iegādes vērtības, Mobilajiem telefoniem, planšetdatoriem un portatīvajiem datoriem atlīdzības apmērs tiek noteikts no tirgus vērtības apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī.

Mantas vecums gados	1 – 5 gadi	6	7	8	9	10 un vairāk
Cēlkoka un masīvkoka mēbeles, galda servēšanas piederumi, mūzikas instrumenti, interjera priekšmeti	100%	80%	70%	65%	60%	50%
Dabīgo kažokādu apģērbi, gobelēni, grāmatas, mājas tekstils, būvmateriāli, apgaismes tehnika, ieroči	100%	80%	75%	70%	65%	60%
Sporta preces t.sk. velosipēdi, bērnu ratiņi un laivas, darbarīki, elektroinstrumenti, dārza tehnika, dārza mēbeles (koka), mēbeles (izņemot masīvkoka un cēlkoka), svētku rotājumi (piem., ziemassvētku), optika, paklāji, šujmašīnas, adāmmašīnas, mājsaimniecības priekšmeti (katli, pannas u. tml.)	100%	60%	50%	40%	30%	30%
Audiotehnika, videotehnika, TV, sadzīves tehnika, kanceleja, sakaru tehnika, datortehnika un tās piederumi, fototehnika, dārza mēbeles (cita materiāla, izņemot koka)	100%	50%	40%	30%	30%	30%
Apģērbi, apavi, gultas veļa, aksesuāri	100%	50%	40%	30%	30%	30%